

Specifieke regels: zorgsector

Let op!

- Naast de hieronder genoemde specifieke regels, blijven de overige regels van de Arbeidstijdenwet, voor zover van toepassing, gewoon van kracht. Zie het Arbeidstijdenbesluit om precies na te gaan welke regels blijven gelden.
- Tenzij anders vermeld, is toepassing van onderstaande specifieke regels alleen mogelijk bij *collectieve regeling*, of wanneer dit tussen werkgever en werknemer is overeengekomen (in geval van verloskundigen).
Een *collectieve regeling* wil zeggen: nadat daarover in collectief (gemeenschappelijk) overleg overeenstemming is bereikt. Een collectieve regeling kan een cao zijn, of de rechtspositieregeling voor ambtenaren, maar ook een schriftelijke overeenstemming tussen de werkgever en het medezeggenschapsorgaan (de ondernemingsraad of de personeelsvertegenwoordiging).

Bereikbaarheidsdienst en aanwezigheidsdienst?

Ook als u niet op de werkplek aanwezig bent kan uw werkgever u oproepen om aan het werk te gaan. In de zorg heet dit een **bereikbaarheidsdienst**. Daarnaast kunnen aanwezigheidsdiensten worden toegepast. In geval van een aanwezigheidsdienst moet u wel op de werkplek blijven.

De regels voor een bereikbaarheidsdienst komen in belangrijke mate overeen met de regels voor consignatie, maar er zijn belangrijke verschillen.

- Een bereikbaarheidsdienst kan alleen worden opgelegd als u werkzaam bent in de zorg.
- Een bereikbaarheidsdienst wordt opgelegd in situaties dat een oproep redelijkerwijs te verwachten is. Bij consignatie wordt u alleen voor onvoorziene omstandigheden opgeroepen.
- Een bereikbaarheidsdienst is een dienst en is dus beperkt in de tijd. Hebt u eerst een normale, ingeroosterde dienst gedraaid en volgt daarop een periode van uitsluitend *bereikbaarheid*, dan vormen beide perioden samen een bereikbaarheidsdienst. Een bereikbaarheidsdienst mag maximaal 24 uur duren. (Wel kan daarna eventueel aansluitend een volgende bereikbaarheidsdienst volgen).

Let op!

De tijd waarin u kunt worden opgeroepen geldt niet als arbeidstijd. Als u echter wordt opgeroepen en aan het werk moet, telt dat wel als arbeidstijd.

Twee opeenvolgende bereikbaarheidsdiensten zijn mogelijk, als er tussen de perioden van de ingeroosterde arbeid maar een periode van ten minste 11 uur zit (1 x per week in te korten tot 10 uur en 1 keer tot 8 uur: naar Arbeidstijdenwet: informatie voor werknemer).

Welke regels gelden voor de verpleging en de verzorging?

Onder verpleging en verzorging wordt verstaan: de verpleging, de verzorging, de begeleiding, de medische behandeling of het medisch onderzoek van personen in verband met hun

lichamelijke of geestelijke gesteldheid danwel hun gevorderde leeftijd. Hieronder vallen de werkzaamheden van bijvoorbeeld verpleegkundigen verzorgenden, fysiotherapeuten, laboranten, begeleiders van gehandicapten en werk in de thuiszorg en de kraamzorg.

Inkorting dagelijkse rusttijd

Binnen één week mag de dagelijkse rusttijd één keer worden ingekort tot minimaal 10 uur en éénmaal tot minimaal 8 uur.

Bereikbaarheidsdiensten

Maximaal 3 x in elke periode van 7 dagen en 32 x per 16 weken (dus gemiddeld 2 keer per week).

Voor het overige gelden voor een bereikbaarheidsdienst dezelfde regels als voor [consignatie](#) in het algemeen.

Welke regels gelden voor artsen?

Onderstaande regels zijn van toepassing op artsen in opleiding, tandartsen in opleiding tot tandheelkundig specialist en verloskundigen in de intramurale gezondheidszorg. De regels zijn ook van toepassing op assistent-geneeskundigen die niet, niet meer of nog niet in opleiding zijn, coassistenten, wachtassistenten, volontairassistenten en basisartsen.

Let op!

Onderstaande regels zijn niet van toepassing op artsen die werkzaam zijn als medisch specialist, huisarts, verpleeghuisarts, sociaal geneeskundige of tandheelkundig specialist en als zodanig geregistreerd staan. Op hen zijn ook de meeste overige normen van de Arbeidstijdenwet niet van toepassing.

Voor de genoemde, niet-uitgezonderde artsen geldt een aantal specifieke regels. De overige normen uit de Arbeidstijdenwet blijven gewoon van toepassing.

Wekelijkse arbeidstijd

- Geen beperking van de arbeidstijd in één week
- Gemiddelde wekelijkse arbeidstijd 48 uur ook bij nachtdiensten
- Gemiddelde wekelijkse arbeidstijd 48 uur ook bij (deels) nachtelijke consignatie

Bereikbaarheidsdiensten

- maximaal 5x in elke periode van 7 dagen en maximaal 32 x per 16 weken

Let op! Ook in geval van (deels) nachtelijke bereikbaarheidsdiensten geldt een gemiddelde arbeidstijd per week van maximaal 48 uur over 16 weken. Voor het overige gelden voor een bereikbaarheidsdienst dezelfde regels als voor consignatie in het algemeen.

Alleen voor **artsen in opleiding** tot medisch specialist of **tandartsen in opleiding** tot tandheelkundig specialist geldt een specifieke regeling met betrekking tot aanwezigheidsdiensten:

Aanwezigheidsdiensten

In geval van aanwezigheidsdiensten bedraagt de gemiddelde arbeidstijd over 26 weken:

- 48 uur per week. Dit kan worden verhoogd tot 60 uur indien de werknemer daar schriftelijk mee instemt (*maatwerkregeling* of *opt out*).
- 52 uur per week. Dit geldt alleen voor artsen in opleiding tot specialist of tandartsen in opleiding tot tandheelkundig specialist en tot 1 augustus 2011.

Opleidingstijd is arbeidstijd?

In principe worden de opleidingsactiviteiten van de artsen in opleiding tot medisch specialist als arbeidstijd beschouwd, tenzij het gaat om 'extra' trainingen en cursussen, die niet voortvloeien uit een dienststopdracht. Dus ook wetenschappelijk onderzoek, voor zover dat niet in het kader van de functievervulling wordt verricht, telt niet als arbeidstijd.

Welke regels gelden voor verloskundigen?

Onder verloskundigen wordt verstaan: verloskundigen werkzaam in de extramurale gezondheidszorg en verloskundigen in opleiding. Verloskundigen in de intramurale gezondheidszorg vallen onder de specifieke regels voor artsen.

Verloskundigen verrichten hun werk meestal in combinatie met bereikbaarheidsdiensten. Voor deze situatie geldt een specifieke regeling. De overige normen uit de Arbeidstijdenwet blijven gewoon van toepassing.

Arbeid in combinatie met bereikbaarheidsdiensten

- maximaal 5 bereikbaarheidsdiensten in elke periode van 7 dagen en 64 per 16 weken
- geen norm voor maximale arbeidstijd per dienst (wel bij nachtdiensten)
- gemiddelde arbeidstijd per week: 40 uur per 16 weken
- geen norm voor het totale aantal arbeidsuren per 24 uur (wel beperkt door de verplichte rust per 24 uur)

Voor het overige gelden voor een bereikbaarheidsdienst dezelfde regels als voor consignatie in het algemeen.

Bereikbaarheidsdiensten verloskundigen-in-opleiding

Studenten in opleiding tot verloskundige moeten tijdens stageperiodes de nodige ervaring opdoen. Het ministerie van VWS stelt minimumeisen aan het aantal bevallingen die de student begeleid moet hebben. Om te kunnen voldoen aan de minimumeisen geldt voor verloskundigen in opleiding als maximum:

- 12 x een reeks van maximaal 7 bereikbaarheidsdiensten achtereen (84 per jaar).

Voor het overige gelden voor een bereikbaarheidsdienst dezelfde regels als voor consignatie in het algemeen.

Welke regels gelden voor de ambulancezorg?

Onder werknemers in de ambulancezorg wordt verstaan: zowel de chauffeur van de ambulance, de verpleegkundige die meerrijdt, als de centralist. De verpleegkundige die gebruikmaakt van onderstaande regel voor ambulancediensten, kan niet ook gebruikmaken

van de verruiming die voor verpleegkundigen in het algemeen geldt. (Zie Verpleging en Verzorging).

Bereikbaarheidsdiensten

Maximaal 3 beschikbaarheidsdiensten in elke periode van 7 dagen en maximaal 46 keer per 16 weken.

Voor het overige gelden voor een beschikbaarheidsdienst dezelfde regels als voor consignatie in het algemeen.

Meer informatie

Brochure: Arbeids- en rusttijden voor artsen en arts-assistenten

Voor algemene vragen aan de rijksoverheid kunt u gratis bellen met de Postbus 51 infolijn, tel. 0800-8051, of raadpleeg Postbus51.nl